

กระบวนการบริหารจัดการ ความเสี่ยง

นายทรงพล
ฐานวิสัย

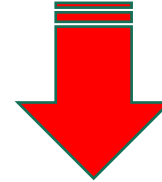
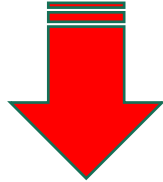

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความ
เข้าใจกระบวนการบริหารจัดการ
ความเสี่ยง
ตามหลักการบริหารความเสี่ยง
ระดับองค์กร ที่กระทรวง
การคลังกำหนด

หลักการบริหารความเสี่ยง ระดับองค์กร

วงจรของกระบวนการบริหาร จัดการความเสี่ยง

๑. วิเคราะห์ องค์กร

เข้าใจพันธกิจตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่
และความรับผิดชอบของหน่วยงาน รวมถึง
ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง
นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง โดยการ
วิเคราะห์ ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัย
ภายนอกองค์กร

อาจใช้เครื่องมือการวิเคราะห์องศา

เช่น SWOT Analysis PESTLE Analysis
เป็นต้น

๒.การกำหนดนโยบายการบริหาร จัดการความเสี่ยง

ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายจัดการ
บริหารจัดการความเสี่ยง โดยอาจระบถึงวัตถุประสงค์
บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ
และความเสี่ยงที่เผลบรับได้ระดับองค์กร

- ๕ กำหนดประเภทความเสี่ยงที่ยอมรับได้
- ๕ กำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

การกำหนดประเภทความ เสี่ยง

- ☐ ด้านกลยุทธ์
- ☐ ด้านการเงิน
- ☐ ด้านการดำเนินงาน
- ☐ ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย
- ☐ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ☐ ด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร

(กำหนดให้เหมาะสมกับ
หน่วยงาน)

การกำหนดระดับความเสี่ยงที่ ยอมรับได้

เช่น

๑. ปฏิเสธความเสี่ยง
๒. ยอมรับได้น้อย
๓. ยอมรับได้ปานกลาง
๔. ยอมรับได้มาก
๕. ยอมรับได้มากที่สุด

3. การระบุความเสี่ยง

คือ การระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น
ที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของ
หน่วยงานทั้งในด้านบวกและด้านลบ
ข้อมูลที่ต้องระบุ

๑. เหตุการณ์ความเสี่ยง

๒. สาเหตุความเสี่ยง/ตัวผลักดัน

ความเสี่ยง

๓. ผลกระทบทั้งด้านลบและ/หรือ
ด้านบวก

(ตัวอย่างการระบุความ เสี่ยง)

ภารกิจ/ โครงการ	ชื่อความเสี่ยง (เหตุการณ์ความ เสี่ยง)	สาเหตุ/ตัวหลัก ต้นความเสี่ยง	ผลกระทบ
๑.แผน พัฒนา คุณภาพ การจัดการ ศึกษาของ สถานศึกษา	การจัดทำแผนฯ ของสถานศึกษา ไม่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาการ จัดการศึกษาขั้น พื้นฐาน ของสพท.	๑.บุคลากรขาด ความรู้ความ เข้าใจในการจัด ทำแผนฯ ๒. ผู้บริหารขาด การวิเคราะห์ นโยบายและการ เชื่อมโยงสู่การ ปฏิบัติ ๓. ขาดการ	๑. ด้านการ ดำเนินงาน (ทำให้แผนไม่มี ประสิทธิภาพ, ไม่ทันต่อการ เปลี่ยนแปลง) ๒. ด้านกลยุทธ์ (ไม่ตอบสนอง ต่อกลยุทธ์)

๔. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

๒. การให้คะแนนความเสี่ยง

๓. การพิจารณาความเสี่ยงในภาพรวม

๔. การจัดลำดับความเสี่ยง

(ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนความเสี่ยง)

ด้านผลกระทบ

คะแนน	ความหมาย	เกณฑ์
5	สูงมาก	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินมากกว่า.....ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการมากกว่าร้อยละ.....หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับ.....หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับ.....หรือ มีผลต่อการการคลังของรัฐบาลจำนวนเงิน.....หรือ มีผลกระทบต่อประชาชน(ความเป็นอยู่/ชีวิต/ทรัพย์สิน)ระดับ.....
4	สูง	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินมากกว่า.....ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการมากกว่าร้อยละ.....หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรในระดับ.....หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับ.....

(ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนความ เสี่ยง)(ต่อ)

ด้านผลกระทบ

(ต่อ) คะแนน	ความ หมาย	เกณฑ์
2	ต่ำ	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินมากกว่า..... ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการมากกว่าร้อยละ.....หรือ มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือขององค์กรใน ระดับ.....หรือ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ระดับ.....หรือ มีผลต่อการการคลังของรัฐบาลจำนวน เงิน.....หรือ มีผลกระทบต่อประชาชน(ความเป็นอยู่/ชีวิต/ทรัพย์สิน) ระดับ.....
1	ต่ำมาก	มีผลกระทบด้านจำนวนเงินมากกว่า..... ล้านบาท หรือ มีผลกระทบต่อผู้รับบริการมากกว่าร้อยละ..... หรือ

(ตัวอย่างเกณฑ์การให้คะแนนความเสี่ยง)

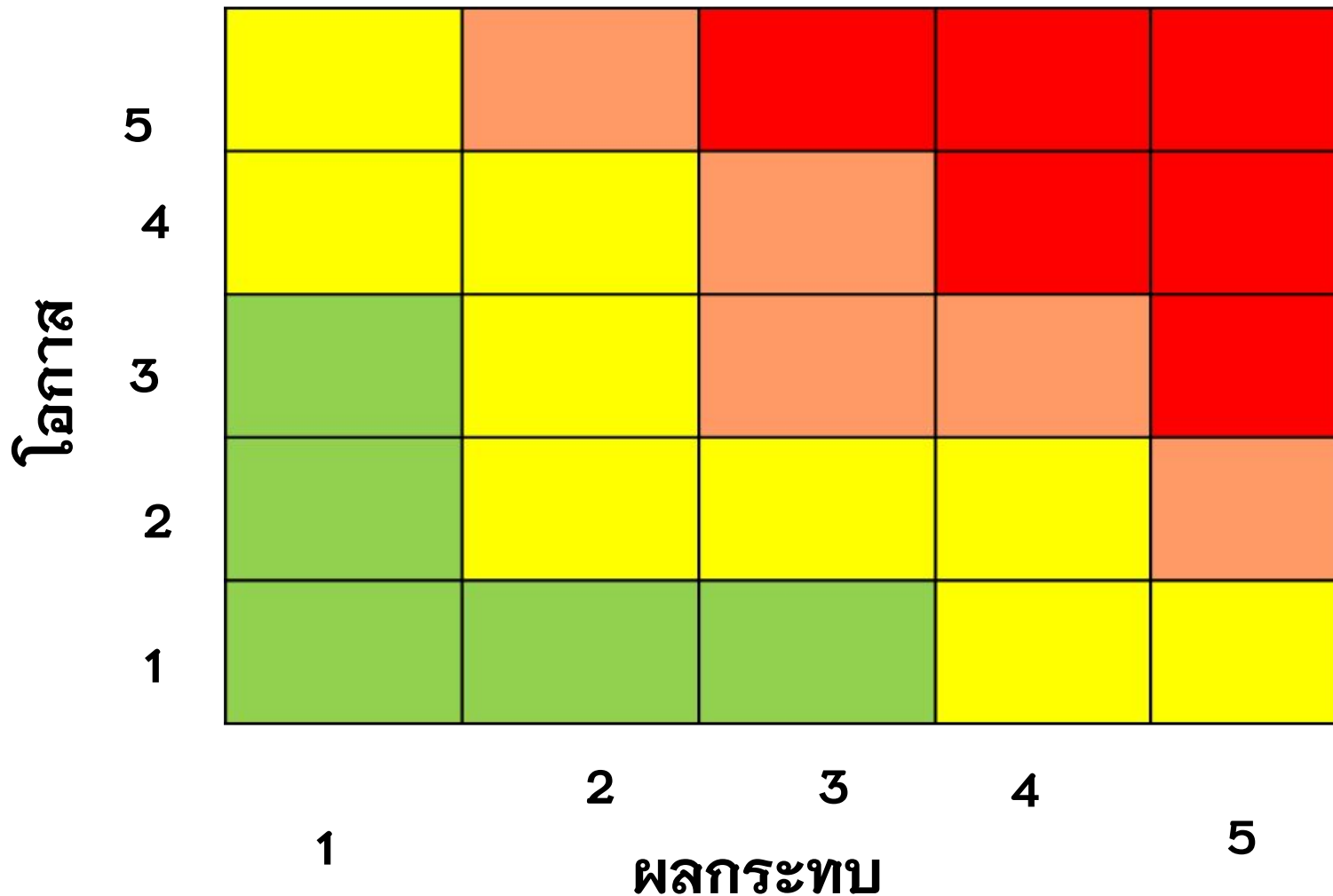

ด้านโอกาส

คะแนน	ความหมาย	เกณฑ์
5	สูงมาก	โอกาสเกิดมากกว่า 90 % ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการ หรือความถี่ที่เกิดขึ้นทุก 6 เดือน
4	สูง	โอกาสเกิด 70 – 90 % ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการหรือเกิดขึ้นทุกปี
3	ปานกลาง	โอกาสเกิด 40 – 69 % ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการหรือเกิดขึ้นทุก 2 ปี
2	ต่ำ	โอกาสเกิด 20 – 39 % ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการหรือเกิดขึ้นทุก 3 ปี
1	ต่ำมาก	โอกาสเกิดน้อยกว่า 20 % ในช่วงระยะเวลาของงาน/ระบบ/โครงการหรือเกิดขึ้นทุก 5 ปี

การจัดลำดับความเสี่ยงโดยการพิจารณาจาก โอกาสและผลกระทบ

(ตัวอย่างแบบการให้คะแนนความ เสี่ยง)

แบบการให้คะแนนความเสี่ยง

รหัส	ชื่อความ เสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง	ลำดับ ความ เสี่ยง
					

ระดับความเสี่ยง

ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑ - ๓	๔ - ๘	๙ - ๑๔	๑๕ - ๒๕

5. การตอบสนองความเสี่ยง

คือ กระบวนการตัดสินใจของฝ่าย
บริหารในการจัดการ
ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ประเด็นพิจารณาในการตัดสินใจเลือก
วิธีการตอบสนอง ความเสี่ยง เพื่อจัดทำแผน
บริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

1. การจัดการต้นเหตุของความเสี่ยง

2. ทางเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง

3. ทรัพยากรที่ต้องใช้ในการบริหารจัดการ
ความเสี่ยง

(ตัวอย่าง แผนบริหารความเสี่ยง)

กิจกรรม : แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษา

ข้อความเสี่ยง : การจัดทำแผนฯ ของสถานศึกษา
ไม่สอดคล้องกับ

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาขั้น
พื้นฐานของ สพท.

ระดับผลกระทบ : ระดับองค์กร

ผู้รับผิดชอบ : ผู้อำนวยการกลุ่ม.....

วิธีจัดการความเสี่ยง

1. สร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติ
2. ส่งเสริมและพัฒนาทัศนคติของผู้บริหาร
3. กำกับติดตามและประเมินผล
4.
5.

(ตัวอย่าง แผนบริหารความเสี่ยง)(ต่อ)

ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ

1. จำนวนครั้งที่บุคลากรได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ

2. กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ เป็นไปตามหลักการแนวคิด

3. มีแผนพัฒนาฯ เป็นที่ยอมรับและนำไปสู่การปฏิบัติ

วิธีการติดตามและการรายงาน

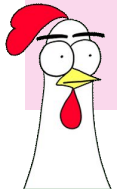
1. รายงานการเข้ารับการพัฒนาของบุคลากร
2. ติดตามและประเมินผล
3. ปรับแผนพัฒนาฯ

๖. การติดตามและทบทวน

- ต้องมีการกระบวนการติดตามและ
ทบทวน เพื่อให้
มีความเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการ
ความเสี่ยงที่มีอยู่
ยังคงมีประสิทธิภาพ

- ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในทุก
กระบวนการของการบริหาร
จัดการความเสี่ยง

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนการ บริหารจัดการความเสี่ยง

สพท.

1. ชื่อภารกิจ/
โครงการ

2. ชื่อความเสี่ยง

3. ระดับความเสี่ยงก่อนจัดการความเสี่ยง

โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง

4. วิธีจัดการความ
เสี่ยง

.....

5. ผลการดำเนินงาน

.....

.....

.....

6.ระดับความเสี่ยงภายหลังจัดการความเสี่ยง

โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง

7.ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

๗. การสื่อสารและการรายงาน

การสื่อสารเป็นการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

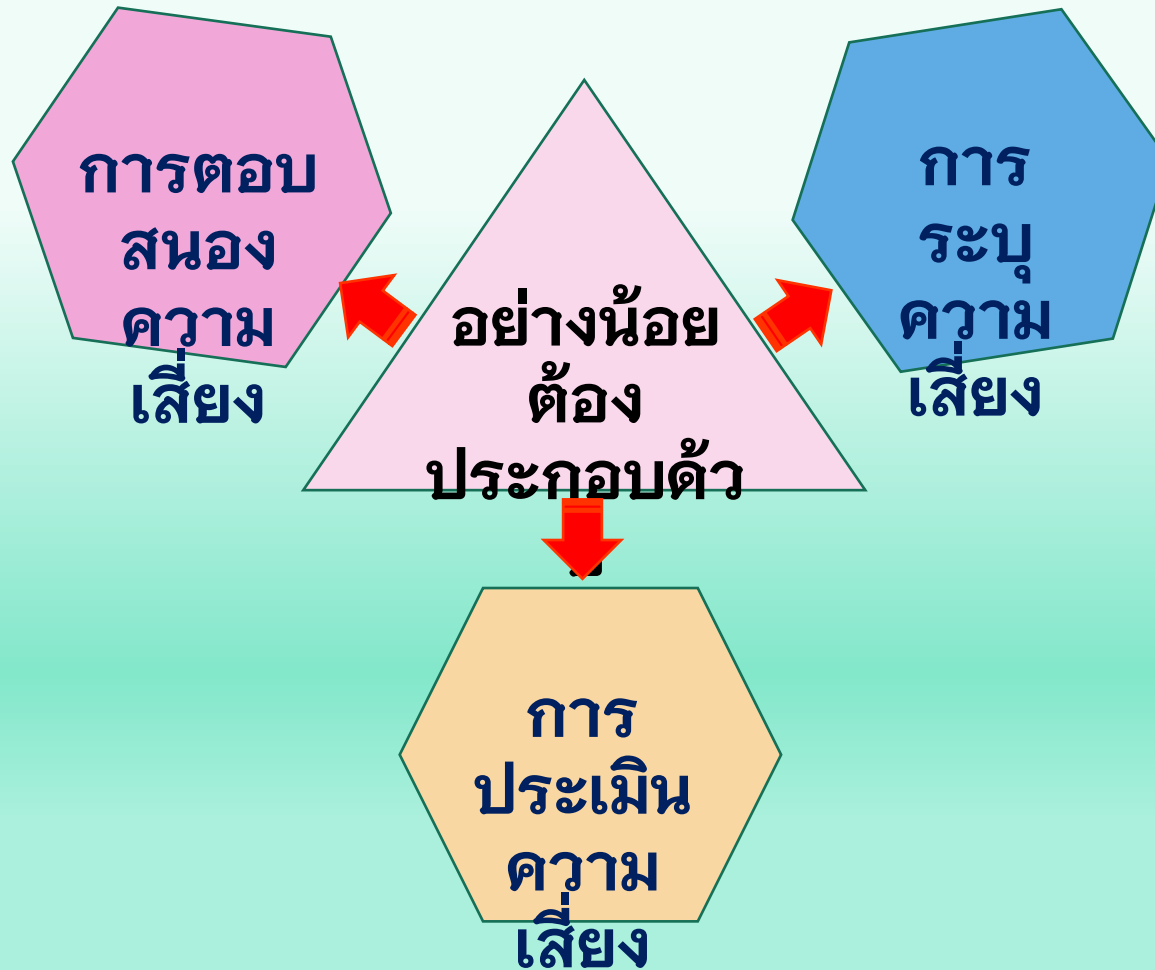
- มีช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก

- มีการกำหนดบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล ประเภทของข้อมูลที่ได้รับ ความถี่ของการรายงาน รูปแบบและวิธีการรายงาน

การบริหารจัดการความ เสี่ยง

ต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้ง และต้อง
สื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....
ที่ /๒๕๖.....
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖.....

.....
เพื่อให้การดำเนินงานจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....ประจำ
ปีงบประมาณ พ.ศ. เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการ
ความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖2 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร
จัดการความเสี่ยงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ดังนี้

๑. ผอ.สพท.	ประธาน
2. รอง ผอ.สพท.	รองประธาน
3. ผอ.กลุ่ม.....(ยกเว้น ผอ.ตสน.)	กรรมการ
4. ผอ.กลุ่มอำนวยการ	กรรมการและเลขานุการ
5. เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
๒. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วย
งานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖2

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖.....

A large, dark-colored gear is mounted on a wall made of vertical wooden planks. A circular spotlight illuminates the center of the gear, creating a bright, warm glow. The text 'สวัสดี' is written in white Thai script across the center of the gear.

สวัสดี